МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

Забезпечення розвитку економіки та суспільства в умовах кризи

Ensuring the development of the economy and society in times of crisis

31 серпня 2025 р.
м. Суми, Україна

August 31, 2025
Sumy, Ukraine

EASTERN EUROPEAN CENTER FOR SCIENTIFIC RESEARCH

EASTERN EUROPEAN CENTER FOR SCIENTIFIC RESEARCH

Міжнародна науково-практична конференція

Забезпечення розвитку економіки та суспільства в умовах кризи

Матеріали

31 серпня 2025 р.

м. Суми, Україна

УДК 33

DOI: https://doi.org/10.64076/eecsr250831

Забезпечення розвитку економіки та суспільства в умовах кризи : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Східноєвропейський центр наукових досліджень (Суми, 31 серпня 2025 р). Research Europe, 2025. 166 с.

До збірника ввійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції "Забезпечення розвитку економіки та суспільства в умовах кризи", яка відбулася 31 серпня 2025 року. Збірник розрахований на науковців, освітян, студентів, державних службовців, представників бізнесу та широку громадськість.

Робочі мови конференції: українська та англійська.

Матеріали конференції опубліковані мовою оригіналу та в обсязі, наданому авторами. Збірник відформатовано та підготовлено до публікації в уніфікованому стилі без змін змісту окремих тез доповідей. Автори несуть повну відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, статистичних даних, галузевої термінології та іншої інформації, поданої в їхніх матеріалах.

Відповідно до Закону України “Про авторське право і суміжні права”, при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов’язковим.

© Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2025
© Research Europe, 2025

Офіційний сайт: researcheurope.org

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
SECTION 7. PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

Вінтоняк В. Д.
Цифрова трансформація публічного
сектору як фактор підвищення ефективності
надання адміністративних послуг. 110
Івасютин І. М.
Механізми та методи інформаційно-комунікаційного
забезпечення органів місцевого самоврядування
в умовах цифрової трансформації. 112
Сидоренко О. П., Ставицька І. М., Тарасова Т. Б.
Емпатія фахівців як чинник позитивного соціального-
психологічного клімату у центрі надання
адміністративних послуг. 115

СЕКЦІЯ 8. ТУРИЗМ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА
SECTION 8. TOURISM, HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS

Жуков В. В.
Перспективи розвитку готельно-
ресторанного бізнесу в умовах кризи. 122
Остапчук Р. І., Палюх М. С.
Проблеми та перспективи розвитку
туризму в малих містах України. 125
Почерніна Н. В.
Пріоритетні напрями політики сприяння
регіональному туризму для територій
з підвищеними воєнними ризиками. 129

СЕКЦІЯ 9. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО
SECTION 9. AGRICULTURE

Рибачук І. В.
Управлінські аспекти забезпечення стійкості
агробізнесу в сучасних умовах господарювання. 132
Рибачук І. В.
Управління функціонуванням аграрних
підприємств в сучасних умовах розвитку територій. 134

УДК 338.48:332.1
JEL Classification: L83, R58

Почерніна Н. В.,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри економіки і бізнесу,
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ПОЛІТИКИ СПРИЯННЯ РЕГІОНАЛЬНОМУ ТУРИЗМУ ДЛЯ ТЕРИТОРІЙ З ПІДВИЩЕНИМИ ВОЄННИМИ РИЗИКАМИ

План повоєнного відновлення України спрямований на прискорення стійкого економічного зростання, серед інших проектів нацпрограми "Поліпшення бізнес-середовища" виділяє й Програму пріоритетного регіонального розвитку для територій звільнених з окупації та територій, де велись бойові дії [1]. Оскільки відновлення промислового сектору вимагає значно вищих інвестицій та тривалого періоду відбудови капітальних об'єктів, то для регіональної політики актуалізуються завдання підтримки тих видів економічної діяльності, які можуть задовольнити споживчий попит та гарантувати надходження коштів до місцевого бюджету. Серед них важливу роль відіграє сфера туризму та рекреації. Це обумовлює вибір теми дослідження.

Мета дослідження полягає у конкретизації пріоритетних напрямів політики сприяння регіональному туризму як складової системи антикризових заходів на територіях з підвищеними воєнними ризиками.

Ми погоджуємося з висновком Центру економічної стратегії, що "війна зачепила кожну область України, проте окремі регіони зазнали більших загроз та потребують особливої уваги" [2]. Такими регіонами є території активних бойових дій та прилеглі до них території, тимчасово окуповані території та ті, що межують з ними.

Основні проблеми таких територій, які мають бути враховані при розробці політики сприяння туризму, наведені на рис. 1.

Рис. 1. Базові проблеми територій з підвищеними воєнними ризиками

Джерело: побудовано автором з використанням [3]

Зазначені проблеми слугують орієнтирами для розробки покрокового плану відновлення ризикового регіону. І у цьому контексті дуже важливо акцентувати увагу на потенціалі сфері туризму та рекреації у їх подоланні.

По-перше, тривала війна формує в Україні високий попит на рекреаційні послуги та відпочинок. По-друге, сфера подорожей ту туризму створює широкі можливості для самозайнятості та створення нових робочих місць, що сприятиме розвитку малого та середнього бізнесу в регіоні. По-третє, сфера T&T відкриває широкі можливості для впровадження цифрових технологій, штучного інтелекту, віртуальної та доповненої реальності. По-четверте, розвиток туризму може покращити екологічну ситуацію за умов дотримання граничних меж "туристичного відбитку" в межах кожної дестинації. По-п'яте, туристична сфера приваблива для ефективних партнерств (приватних, державно-приватних та міжнародних). По-шосте, розвиток туризму сприятиме підвищенню іміджу регіону та його брендингу. По-сьоме, сфера T&T здатна пом'якшити гендерні розриви та підвищити соціальну інклюзію.

Для того, щоб реалізувати даний потенціал на територіях з підвищеними воєнними ризиками, важливо синхронізувати плани реалізації Стратегії відновлення, Стратегії сталого розвитку та Програми розвитку регіонального туризму. Точками дотику такої синхронізації мають бути наступні пріоритетні напрями:

1) створення "безпекової карти" з відображенням замінованих територій, логістичних шляхів, розташування укриттів та засобів оповіщення в регіоні;

2) періодична оцінка рівня ділової активності, рівня добробуту населення та екологічного стану території на основі інтегральних показників;

3) визначення кількісних показників, які виступають в якості індикаторів реалізації регіональних Стратегій та Програм розвитку, у тому числі окремо для сфери туризму та рекреації;

4) визначення джерел фінансування відновлення об'єктів інфраструктури;

5) заходи регіонального рівня щодо полегшення умов доступу до фінансування бізнесу;

6) формування інституцій управління туристичною сферою на регіональному рівні та їх легітимізація;

7) впровадження регіональної інформаційної системи та веб-ресурсів;

8) створення регіонального реєстру об'єктів культурної та історичної спадщини та план дій з розробки локальних "стежок пам'яті";

9) активна міжнародна співпраця, у тому числі у туристичній сфері.

Реалізація цих кроків дозволить туристичній сфері ризикових регіонів подолати кризовий стан та вийти на економічне зростання.

Список використаних джерел

1. План відновлення України / Кабінет Міністрів України. URL: https://recovery.gov.ua.

2. Що з економікою регіонів з підвищеними воєнними ризиками? / Центр економічної стратегії. 28 жовтня 2024 року. URL: https://ces.org.ua/state-of-the-ukrainian-regions.

3. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки / Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF.